

Taner Akçam: Hrant Dink ve 1952 Luxemburg (2)

Posted on 30/01/2015

Hrant için adalet arayışı ile 1915 için adalet arayışının buluştuğunu söylüyorum. Bu biraz da malumu ilam gibi bir şey.

Eğer öyleyse 1915 için aradığımız adalet nedir? Ermeni toplulukları ne tür bir adalet arıyor, biz Türkiyeliler ne tür bir adaletin peşindeyiz? Gerçekten 1915 için ne istiyoruz?

2015 boyunca, 24 Nisan öncesi ve sonrası bu soruyu tartışacağız.

Artık şunu görmek durumundayız: Ermeni soykırımı meselesinin çözümü, Kürt sorunu, Alevi sorunu gibi siyasetimizin merkezine oturuyor. Nasıl Kürt meselesi, Alevi meselesi Türkiye siyasetinde önemli bir turnusol kâğıdı işlevi görmekte iseler, benzeri bir durum Ermeni soykırımı konusunda da olacaktır.

Siyasi partilerimiz bu konuda daha açık ve net tavır almak zorundalar.

“Asılsız soykırım iddiaları ile savaş” CHP Parti Programı’nda yer alıyor.

CHP içinde, milletvekilleri Sezgin Tanrıkulu, Şafak Pavey ve Umut Oran’ın Hrant Dink anma törenlerine katıldıkları için disiplin kuruluna sevk edilmesini isteyenler var! Deniz Baykal, bir grup CHP’li ile birlikte Doğu Perinçek’i savunmak için Strassburg’a gidecek. Bunlar CHP içinde konu hakkındaki siyasi tartışmaların ön habercisi sayılmalı.

Her ne kadar HDP Eş Başkanı Selahattin Demirtaş bir kaç sefer Ermeni soykırımını kabul

ettiğini açıklamış olsa da HDP Parti Programı'nda konuya ilişkin herhangi bir bilgi yok. Bildiğim kadarıyla, HDP çözüm konusunda henüz resmî bir görüş de oluşturmuş değil.

Sadece HDP değil, tüm siyasi partilerin, artık giderek ağırlığını hissettirecek bir siyasi soruna açık ve net cevap vermeleri gerekiyor. Ermeni soykırımını konusunda çözüm nedir?

Soruna önce hükümet cephesinden bakmak istiyorum!

Ben, adını koymamış olsalar bile AKP ve hükümetin bu konuda bir çözüm önerisi olduğunu düşünüyorum.

Türkiye, belki bilerek veya belki bilmeyerek küçük bir ABD olmak yolundadır. ABD, Kızılderili katliamları ile nasıl yüzleşiyor ise, Türkiye de Anadolu'nun yerlileri ile benzeri tarzda yüzleşme yolunda hızla ilerlemektedir.

Bu stratejinin özünü, *"bırakın meseleyi sivil toplum çözsün"* olarak özetleyebilirim. Devletin görevi ise, sivil toplum düzeyinde sorunun ele alınmasının önündeki pürüzleri temizlemekten ibarettir.

Bu anlayışa göre, konu hiçbir biçimde devletlerarası bir sorun değildir. Diasporayı manevi olarak ilgilendiriyor bile olsa, mesele tamamıyla Türkiye devleti ile onun Ermeni vatandaşları arasında, daha genel bir ifadeyle, esas olarak Türk-Kürt ve Ermeni toplumları arasındaki toplumsal bir sorundur. Yani Türkiye'nin demokratikleşmesi sorununun bir parçasıdır. Bu anlamda Türkiye'nin iç sorunudur.

Başbakan Davutoğlu'nun baş danışmanı Etyen Mahçupyan bir kaç sefer bu görüşü çok açık dile getirdi, *"Ne Ermenistan devleti ne de başka bir devlet... Tabii bütün yurt dışındaki Diasporayla manevi bir ilgisi var elbette, onların dedeleri, babaları yaşadılar bunu sonuçta. Ama ben hiçbir devletin Ermenistan dâhil bu konuda taraf olarak muhatap alınması"*

gerektiğini düşünmüyorum.” (Yeni Şafak gazetesi Yusuf Genç’e verdiği röportajdan (<http://t24.com.tr/haber/etyen-mahcupyan-ermeni-meselesi-turkiyenin-ic-sorunu-ermenistan-muhatap-degil,257031>))

Gerçi Etyen geçmişte bununla çelişen başka açıklamalarda da bulunmuştu ama 27 Nisan 2014 yılında yaptığı bu açıklamayı, kanaatini değiştirmedeği müddetçe esas almak gerekiyor.

Sorun eğer esas olarak Türkiye ile onun Ermeni vatandaşları arasındaki bir sorun ise çözümün ne şekil alacağı da aşağı yukarı bellidir. Yine Etyen’in ifadesi ile, “Türkiye’nin yeniden inşa meselesi(nin)” bir parçası... Bir anlamda, bir iç sorun olarak, demokratik ve özgür bir toplum inşa etmenin bir parçası.

Amerika örneğini vermemin nedeni de bu. Türkiye’nin Ermeni soykırımı ile yüzleşme tarzı giderek Amerikanvari bir hâl almaktadır ve almaya da devam edecektir. *“Bırakın sorun sivil toplum düzeyinde çözülsün, siz sadece bunun önündeki engelleri temizlemeye çalışın.”*

Bir dahaki yazıda, ABD özelinde konuyu biraz daha ayrıntılı ele alacağım.

Kaynak: taraf.com.tr